

حيوانات، سرمايه داري و كوويد ۱۹

يك نامه

دينش واديول، مايكل جان آداريو و جان
سانبونماتسو

ترجمه‌ی کانال تلگرامی «ما حیوانات»

یادداشت مترجم: اگرچه این متن ارتباط مستقیمی با موضوع «سوسیالیسم قرن بیست‌ویکم» ندارد اما به دلیل تأکید بر مرزبندی با «دیدگاه‌های قدیمی انسان‌محور»، از نظر ما کاملاً شایسته‌ی آن است که در آن مجموعه جای گیرد. به این امید که چپ ما با موضع‌گیری اصولی بر سر موضوع مورد بحث، گامی به سمت «تولد دنیای جدید» بردارد.

یادداشت نویسندگان: نامه‌ی زیر در پاسخ به مقاله‌ی «[کووید ۱۹ و](#)

دورپیمایی‌های سرمایه» منتشر شده در **مانتلی ریویو (MR)** بود. نویسنده‌ی اصلی، راب والاس، اپیدمیولوژیست (همه‌گیرشناس) تکاملی است که تحقیقات گسترده‌ای در مورد عوامل اجتماعی زیربنای گسترش پاتوژن‌ها انجام داده است _ و خواندن کتاب او مزارع بزرگ آنفولانزای بزرگ را می‌سازند، برای هر علاقه‌مند به درک جایگاه صنعت دامداری در منشأ بیماری‌های مسری ضروری است. مانتلی ریویو در سال ۱۹۴۹ تأسیس شد و همچنان یکی از مجلات مستقل برجسته در زمینه‌ی نظریه‌ی مارکسیستی / سوسیالیستی در ایالات متحده است. مقاله برای انتشار در شماره‌ی می ۲۰۲۰ آماده شد، اما با توجه به اهمیت آن برای درک همه‌گیری در حال گسترش کووید-۱۹، ویراستاران MR آن را به صورت آنلاین در ۲۷ مارس ۲۰۲۰ منتشر کردند. نامه‌ی ما در ۲۲ آوریل ارسال شد. مانتلی ریویو نقد ارسالی را رد کرد و مناسبت اول ماه می را به ما اطلاع داد.

به نظر ما، رد مکاتبه‌ی همراه با حسن‌نیت ما در مورد کاستی‌های مقاله‌ای که همزمان تخریب حیات حیوانات را در مرکز نقش سرمایه در بیماری‌های همه‌گیر قرار می‌دهد و سپس حتی از تأیید تأثیر بهبودبخش جنبش حقوق حیوانات امتناع می‌کند - چه رسد به مطالباتی کاملاً سیاسی از سرمایه و جامعه - به روشنی بیانگر موضع چپ به هنگام صحبت از موقعیت حیوانات در سیاست است.

مقاله‌ی اصلی اینجا است: [کووید-۱۹ و دورپیمایی‌های سرمایه](#)

یک نامه: حیوانات، سرمایه‌داری و کووید ۱۹

مقاله‌ی راب والاس، الکس لیمن، لوئیس فرناندو چاوز و رودریک والاس («کووید ۱۹ و دورپیمایی‌های سرمایه‌»)) تحلیل مطلوبی از همه‌گیری فعلی کووید ۱۹ ارائه می‌دهد. در اینجا نویسندگان کووید ۱۹ را صرفاً نه به‌عنوان یک بحران اقتصادی، یا تنها به‌عنوان یک بحران در مورد حیوانات در نظام‌های غذایی ارزیابی نمی‌کنند. در عوض کووید ۱۹ به‌درستی به‌عنوان نشانه‌ای از تعامل انسان با حیوانات در چارچوب دامداری صنعتی سرمایه‌داری درک می‌شود.

اگرچه این ممکن است برای چپ‌های علاقه‌مند به سازگاری آزادی حیوانات با اجتماعی‌سازی تولید امیدوارکننده به نظر برسد، متأسفانه ناامیدی زیادی در پیش است. وقتی صحبت از اندیشیدن به حیوانات می‌شود، والاس و همکاران محافظه‌کاری عمیقی در تصور اینکه چه نوع ترتیبات اقتصادی و اجتماعی به‌عنوان بدیل امکان‌پذیر است از خود نشان می‌دهند.

در ۱۵۰ سال گذشته شاهد صنعتی شدن انبوه صنعت دامداری به‌عنوان یک جایگاه کلیدی تولید سرمایه‌داری جهانی بوده‌ایم. این رشد سریع در دامداری سرمایه‌دارانه، مانند سایر اشکال تولید، با هدف تکثیر کالاها به‌منظور تولید ارزش اضافی است. همین فرآیندها همچنین تأثیر مهمی بر منابع غذایی انسان داشته و وسایل معیشت (یعنی ابزار بازتولید نیروی کار انسانی) را به‌شکلی عمیق تغییر داده است. این امر منجر به رشد فوق‌العاده‌ی سرانه‌ی مصرف انسان از غذاهای حیوانی شده است، و همراه با آن، گسترش عظیم دامداری و شیلات در مقیاس صنعتی، در حال حاضر بر زندگی تریلیون‌ها حیوان در خشکی و دریا هر ساله تأثیر می‌گذارد.

هزینه‌های این فرآیندهای تاریخی برای حیوانات بر کسی پوشیده نیست. مقیاس عظیم مرگ و رنج در تاریخ بی‌سابقه است.^۱ فرض ما بر این است که نویسندگان و همچنین سایر تحلیلگرانی که بینش‌های اساسی در مورد ماهیت همه‌گیری از دیدگاه سوسیالیستی اضافه کرده‌اند (مانند مایک دیویس، دیوید هاروی و بسیاری دیگر) از چنین ابعادی کاملاً آگاه هستند.

سیستم‌های غذایی معاصر ما منعکس‌کننده‌ی واقعیتِ نه‌تنها تولید سرمایه‌داری، بلکه رابطه‌ای وحشتناک بین سرمایه‌داری و یک انسان‌محوری سلسله‌مراتبی غالب است. میلیاردها حیوان خشکی در سیستم‌های فشرده‌ی تولید نگهداری می‌شوند. زندگی این موجودات حاصل بازتولید اجباری، خشونت مداوم به‌عنوان بخشی از سیستم دامداری صنعتی و به‌منظور مرگ به‌روش‌هایی است که دورپیمایی زندگی حیوانات را برای انطباق با دورپیمایی‌های سودِ صنعت دامداری دستکاری می‌کند. وضعیت حیوانات دریایی بهبود نیافته است: بسیاری از گونه‌های ماهی‌های وحشی در حال حاضر از طریق صید صنعتی در معرض خطر انقراض قرار گرفته‌اند و تریلیون‌ها از این حیوانات را از اقیانوس‌ها بیرون می‌کشند، در حالی که به‌معنای واقعی با درد و رنج برای زندگی تلاش می‌کنند. تحولات آبی‌پروری در چهار دهه‌ی اخیر به‌طور چشمگیری منجر به اسارت انبوه حیوانات دریایی در سیستم‌های تولید گسترده و فشرده شده است.

این تحولات بخشی از آنچه راج پاتل و جیسون مور به‌عنوان رژیم «غذای ارزان» توصیف می‌کنند، بوده است که با کاهش هزینه‌های معیشتی، «مبلغ دستمزد» انسان را کاهش می‌دهد (و نتیجه‌ی آن افزایش ارزش اضافی است).^۲ تشدید انبوه صنعت دامداری، و امتزاج کامل این تولید در سرمایه‌داری، قطعاً شاهده‌ی است بر آنچه جان بلامی فاستر، با تأکید بر مارکس، به‌عنوان «شکاف متابولیک» توصیف کرده است.^۳ در واقع، ما تا آنجا پیش خواهیم رفت که سیستم مدرن دامداری را به‌عنوان اساس یک «متابولیسم جهانی» جدید به تصویر بکشیم، که دورپیمایی مکانیزه‌ای را برای بازتولید زندگی و مرگ حیوانات ایجاد و امکان تکثیر غذاهای حیوانی را همچون وسیله‌ای برای امرارمعاش برای بازتولید زندگی و کار انسانی فراهم می‌کند. بیماری‌های زئونوز (مشترک بین انسان و حیوان)، از جمله کووید ۱۹، به‌وضوح بخشی از این متابولیسم جهانی جدید بین انسان، حیوانات و سرمایه است. فراتر از تهدید بیماری همه‌گیر، این تعامل به‌ویژه با توجه به سهم صنعت دامداری در تغییرات اقلیمی ناشی از انسان، تهدید وجودی درازمدتی برای بشریت به‌طریق دیگر را اثبات می‌کند. در این میان، از آنجایی که صنعت دامداری و صنایع شیلات، محرک‌های اصلی تلفات فزاینده‌ی تنوع زیستی و انقراض انبوه گونه‌ها هستند، با «تهدید وجودی» فوری تری برای هزاران گونه‌ی جانوری

و میلیاردها حیوان وحشی منفرد در گیر هستیم که در حال حاضر با نابودی قریب‌الوقوع روبرو هستند.

راه‌حل چیست؟ در حالی که والاس، لیمن، چاوز و والاس استدلال می‌کنند که ما باید متعهد به اصلاحات ریشه‌ای معادل «تولد دنیایی جدید» باشیم، اینکه رؤیاهای آن‌ها برای حیوانات چیزی نه خیلی بیش از وضعیت موجود باقی می‌ماند ناامیدکننده است:

ما تنوع دام‌ها و محصولات را بازنشانی می‌کنیم، دامداری و پرورش محصولات را در مقیاس‌هایی که از افزایش بیماری‌زها در حدت و گستردگی جغرافیایی جلوگیری کند، سروسامانی دوباره می‌دهیم. به حیوانات غذایی خود اجازه خواهیم داد در محل تولیدمثل کنند و انتخاب طبیعی را که به تکامل سیستم ایمنی اجازه می‌دهد تا پاتوژن‌ها را در زمان واقعی ردیابی کند بازبایی خواهیم کرد.^۴

به عبارت دیگر، راه‌حل برای حیوانات، بازگشت به «دنیای قدیمی» دامداری در مقیاس کوچک است. آیا حفظ بهره‌کشی از حیوانات بهترین کاری است که می‌توانیم در تصور این دنیای جدید انجام دهیم؟

واضح است که هرگونه تفکری در مورد نظام‌های غذایی ما باید با در نظر گرفتن واقعیت‌های دنیایی که در آن غذاهای حیوانی به ابزار اصلی امرارمعاش تبدیل شده‌اند، باشد. برای بسیاری از جوامع انسانی، شکار و دامداری بخش مرکزی هم سیستم غذایی هستند و هم مسبوق به سنت‌ها و باورهای فرهنگی. از این منظر، مطالبات گسترده و فوری که خواستار پایان دادن به صنعت دامداری هستند، باید با دقت انجام شود. هرگونه اصلاحات در نظام‌های غذایی مستلزم تغییر توسط جوامع محلی در چارچوب فرهنگ‌ها و سنت‌های ناهمگون است و باید کنترل دموکراتیک بر نظام‌های غذایی و همچنین عدالت برای حیوانات را به‌عنوان هدف خود حفظ کند.

با این حال، کووید ۱۹ فرصتی نادر برای فکر کردن در مورد نظام غذایی موجود و مرکزیت مشکل‌ساز حیوانات در آن ارائه می‌دهد.^۵ این بحران فرصتی تاریخی را برای ما فراهم می‌کند تا به این فکر کنیم که چگونه از تولید غذاهای حیوانی صرف‌نظر، و رشد گوشت، تخم‌مرغ و لبنیات به‌عنوان غذای اصلی جهانی را به‌شدت معکوس کنیم،

و سلطه‌ی خود را بر حیوانات یک‌بار برای همیشه از بین ببریم. این فقط حیوانات نیستند که از پایان دادن به استثمار آن‌ها سود می‌برند. فراتر از تفکر در مورد اینکه آیا تریلیون‌ها حیوان باید «کار ضروری» تولید شدن به‌عنوان کالایی برای مبادله و به‌عنوان وسیله‌ای برای امرار معاش را انجام دهند یا خیر، کووید ۱۹ فرصتی برای فکر کردن در مورد کارگران انسانی درگیر در تولید این غذاها فراهم می‌کند: کسانی که نه تنها در معرض شرایط کاری فوق‌العاده بد در سطح جهانی، مانند کار اجباری یا دستمزد کم، بلکه در خط مقدم انتقال بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان قرار دارند.^۶

به هر تقدیر، مارکسیسم به ما می‌آموزد که شرایط تاریخی بی‌سابقه فرصتی را برای آینده‌های غیرقابل‌تصور قبلی ایجاد می‌کند، از جمله وعده‌ی کنترل دموکراتیک تولید و کاهش زمان کار غیرضروری. کووید-۱۹ در واقع فرصتی برای فراتر رفتن از «شیوه‌های قدیمی» تفکر است. اما ارتباط بی‌سابقه با صنعت دامداری به این معنی است که ما همچنین فرصت بیشتری در اختیار داریم. اگر به‌دنبال «تولد دنیای جدیدی هستیم»، باید دفاع از جهان‌بینی‌های انسان‌محور قدیمی را کاملاً پشت سر بگذاریم - دیدگاه‌هایی که ابتدایی‌ترین مناسبات ما را با ساکنان حسمند سیاره از طریق تقلیل آن موجودات به وضعیت کالای صرف و افراد «فروستی» که زندگی و علایق آن‌ها جدا از فایده‌شان برای اهداف ما ارزشی ندارد مخدوش می‌کند. دلبستگی ما به جهان‌بینی‌های انسان‌محور قدیمی به‌شدت امکان‌های ما را برای تجدید مبارزات سوسیالیستی در تلاش‌های اصلاحات ارضی و کشاورزی، سازمان‌دهی مجدد نیروی کار در بخش کشاورزی، برنامه‌های غذایی جمعی و موارد مشابه محدود می‌کند. این مبارزات و مبارزات دیگر با دیدگاه رهایی‌بخش حیوانات به‌جای کاهش یافتن قوی‌تر می‌شود. در واقع پرسش‌هایی جدی از سوسیالیست‌هایی که از دفاع سیاسی از حیوانات - به‌دلایل مارکسیستی و همچنین اومانستی - سر باز می‌زنند، مطرح خواهد بود.

پیوند با منبع اصلی:

<https://animalliberationcurrents.com/correspondence-animals-capitalism-and-covid-19>

^۱ به یووال نوح هراری مراجعه کنید، «دامداری صنعتی یکی از بدترین جنایات در تاریخ است.»
گاردین، ۲۵ سپتامبر، ۲۰۱۵. در:

<https://www.theguardian.com/books/2015/sep/25/industrial-farming-one-worst-crimes-history-ethical-question>

^۲ راج پاتل و جیسون دبلیو مور، تاریخ جهان در آیین‌های هفت چیز ارزان: راهنمای سرمایه‌داری، طبیعت و آینده‌ی سیاره را ببینید. ۳-۵. ۲۰۱۷. Oakland: University of California. راج پاتل و جیسون دبلیو مور را نیز ببینید. «چگونه ناگت مرغ به نماد واقعی عصر ما تبدیل شد.» روزنامه گاردین. ۸ مه ۲۰۱۸. در:

^۳ جان بلامی فاستر، برت کلارک و ریچارد یورک، «شکاف اکولوژیکی» نیویورک: نشر مانتلی ریویو، ۲۰۱۰؛ جان بلامی فاستر و برت کلارک، «غارت طبیعت»، مانتلی ریویو، ۱ ژوئیه ۲۰۱۸. در:

<https://monthlyreview.org/2018/07/01/the-robbery-of-nature/>

^۴ راب والاس، الکس لیمن، لوئیس فرناندو چاوز و رودریک والاس، «کووید ۱۹ و دورپیمایی‌های سرمایه»، مانتلی ریویو، ۱ آوریل ۲۰۲۰. در:

<https://monthlyreview.org/2020/04/01/covid-19-and-circuits-of-capital/>

^۵ Astra Taylor Jan Dutkiewicz و Troy Vettese را ببینید. «همه‌گیری کووید-۱۹ نشان می‌دهد که ما باید نظام غذایی جهانی را متحول کنیم.» گاردین. ۱۶ آوریل ۲۰۲۰. در:

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/apr/16/coronavirus-covid-19-pandemic-food-animals?>

دیوید نیبرت را نیز ببینید. «اکنون زمان پایان دادن به ستم بر حیوانات غیرانسانی است.» رؤیاهای مشترک ۱۴ آوریل ۲۰۲۰. در:

<https://www.commondreams.org/views/2020/04/14/now-time-end-oppression-nonhuman-animals?>

^۶ همان طور که می‌نویسیم، تأسیسات تولید گوشت در آمریکای شمالی به مکان‌های اصطکاک صنعتی تبدیل شده‌اند، جایی که با توجه به عدم امکان حفظ فاصله‌ی اجتماعی هنگامی که که تولید به کارگران انسانی نیاز دارد که «کیپ تا کیپ» بایستند. تام پولانسک و راد نیکل. «کیپ تا کیپ!» کارگران صنعت گوشت آمریکای شمالی بیمار می‌شوند، و کار را ترک می‌کنند» رویترز. ۱۳ آوریل ۲۰۲۰. در:

<https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-meat-focus/elbow-to-elbow-north-america-meat-plant-workers-fall-ill-walk-off-jobs-idUSKCN21V0WM>

همه‌گیری‌ها در کارخانه‌های فرآوری بزرگ، از جمله کارخانه‌هایی که توسط تایسون و اسمیتفیلد اداره می‌شوند، رخ داده است. تامی برچ را ببینید. «مقامات از تایسون فودز می‌خواهند پس از مثبت شدن آزمایش کووید-۱۹ کارمندان کارخانه را تعطیل کند.»

USA Today. ۱۷ April ۲۰۲۰. At:

[https://www.usatoday.com/story/money/۲۰۲۰/۰۴/۱۷/tyson-foods-officials-call-plant-close-over-coronavirus-cases/۵۱۵۸۳۶۱۰۰۲/;](https://www.usatoday.com/story/money/۲۰۲۰/۰۴/۱۷/tyson-foods-officials-call-plant-close-over-coronavirus-cases/۵۱۵۸۳۶۱۰۰۲/)

جسیکا لوسن هاپ. «کرونا ویروس در کارخانه‌ی گوشت خوک اسمیتفیلد: داستان ناگفته‌ی بزرگترین همه‌گیری آمریکا.» اخبار بی بی سی. ۱۷ آوریل ۲۰۲۰. در:

[https://www.bbc.com/news/world-us-canada-۵۲۳۱۱۸۷۷;](https://www.bbc.com/news/world-us-canada-۵۲۳۱۱۸۷۷)

و جونل درآیدن «چه چیزی منجر به بزرگترین همه‌گیری آلبرتا شد؟ صدها مورد کووید ۱۹ در کارخانه‌ی گوشت کارگیل. CBC آنلاین. ۱۹ آوریل ۲۰۲۰. در:

[https://www.cbc.ca/news/canada/calgary/cargill-alberta-covid-۱۹-deena-hinshaw-۱.۵۵۳۷۳۷۷.](https://www.cbc.ca/news/canada/calgary/cargill-alberta-covid-۱۹-deena-hinshaw-۱.۵۵۳۷۳۷۷)